

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ภาคผนวก
Rajabhat Mahasarakham University

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสาน

สู่เด็กและเยาวชน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสานสู่เด็กและเยาวชน เป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 43 ข้อ ซึ่งมีทั้งหมด 4 ตอน

2. การตอบแบบสอบถามนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

แบบสำรวจข้อมูลทั่วไป

เรื่อง การประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสานสู่เด็กและเยาวชน

ชื่อโรงเรียน / ชุมชน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

รายการสังเกตหรือสำรวจ

1. บริบท และสภาวะแวดล้อมของโครงการ

1.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนทุกแง่มุม เช่น ทำเลที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา สภาพชุมชน และการคมนาคม เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

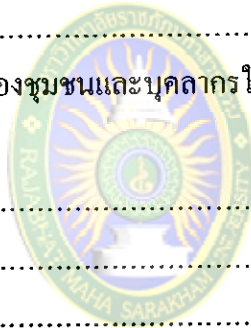
.....

.....

1.2 ความต้องการของชุมชน ชุมชนมีความต้องการในด้านใดบ้างให้เรียงลำดับ
ความต้องการจากมากไปหาน้อยจากโครงการที่โรงเรียนจัดทำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการดำเนินงาน
โครงการ

.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

.....

1.4 อื่น ๆ.....

.....
.....
.....
.....
.....

2. ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

2.1 สภาพพื้นที่ของชุมชนที่ใช้ในโครงการ

.....
.....
.....
.....

2.2 ทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ได้แก่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และการบริการด้านอาคารสถานที่ เป็นต้น

.....
.....
.....
.....

2.3 อื่น ๆ.....

.....
.....
.....

3. กระบวนการดำเนินงานของโครงการ

3.1 กิจกรรมของโครงการฯ ที่ปรากฏให้เห็นเด่นชัด และผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

.....
.....
.....

3.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ ฯ เช่น แผนผัง แผนภูมิ และสถิติข้อมูลต่าง ๆ ปฏิทินปฏิบัติงาน สมุดบันทึกการปฏิบัติงาน บันทึกข้อมูลผลผลิตของโครงการได้ดำเนินการอย่างไร

.....
.....
.....
.....

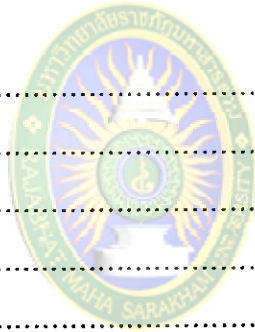
3.3 อื่น ๆ .....

.....
.....
.....
.....

4. การประเมินผลผลิตโครงการ

4.1. การกระทำหรือพฤติกรรมต่างๆ ไป ของครู นักเรียนและบุคลากรอื่นๆ ที่มี
ต่อโครงการ ฯ

.....
.....
.....
.....

4.2. สภาพทั่วไปที่ปรากฏ ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานตามโครงการ เช่น สิ่ง
เปลี่ยนแปลงที่ครูนักเรียนพึงพอใจมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

4.3 อื่น ๆ .....

.....
.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

เรื่อง การประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสานผู้เด็กและเยาวชน
ชื่อโรงเรียน/ชุมชน.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

คำชี้แจง   แบบสอบถามชุดนี้ให้สัมภาษณ์ ประธานและคณะกรรมการผู้ประสานงาน
โครงการสมาชิกของโครงการ คณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ
คณะวิทยากร คณะกรรมการองค์การแพเลนประเทศไทย คณะกรรมการ

สนับสนุน

โครงการ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านเวงเหล่า

แก่น้อย

1. ข้อมูลเบื้องต้น

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตำแหน่ง..... Rajabhat Mahasarakham University

สถานที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

สัมภาษณ์วันที่..... เดือน..... พ.ศ. ....เวลา.....

2. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประเมินการดำเนินงานตามโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณี ข้าวของคนอีสานผู้เด็กและเยาวชน

2.1 ด้านบริบทและสภาวะแวดล้อมของโครงการ

2.1.1 การดำเนินงานตามโครงการ ฯ เน้นให้ความสำคัญในเรื่องใด

.....
.....
.....

การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานที่ผ่านมา มีวิธีการอย่างไร

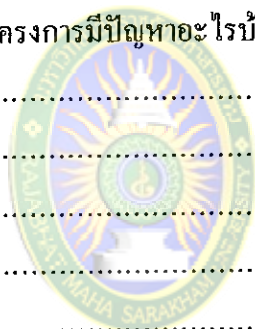
.....
.....
.....

2.1.2 ท่านคิดว่าโครงการ ฯ สนองต่อความต้องการด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

การดำเนินโครงการมีปัญหาอะไรบ้างและมีแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2.1.3 ลักษณะพื้นที่ดำเนินงานโครงการ มีความเหมาะสมกับการดำเนินโครงการอย่างไร มีปัญหาอะไรบ้าง แก้ไขอย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2.2 ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ

2.2.1 การดำเนินงานตามโครงการ ฯ มีแผนการเตรียมการอะไรในด้านต่าง ๆ

.....
.....
.....
.....
.....

2.2.2 งบประมาณหรือแหล่งเงินทุนในการดำเนินงานตามโครงการได้มาจากที่ใดบ้าง มีเพียงพอหรือไม่ ถ้าไม่เพียงพอ โรงเรียน/ชุมชน/ท่าน แก้ไขอย่างไร

.....
.....
.....
.....

2.2.3. เมื่อเข้าร่วมโครงการ โรงเรียน/ชุมชน/ท่านมีขั้นตอนการเตรียมการอย่างไร มีปัญหาอะไรหรือไม่ ต้องทำอะไรเพิ่มบ้าง

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

2.2.4. อื่นๆ

.....
.....
.....
.....

2.3 กระบวนการดำเนินงานตามโครงการ

2.3.1. ชุมชนจัดเตรียมบุคลากรเพื่อการดำเนินงานตามโครงการ ฯ เช่น จัดให้มีการประชุม อบรม สัมมนา การไปศึกษาดูงาน แขนงผัง แผนภูมิ สถิติข้อมูล ปฏิทินปฏิบัติงาน สมุดบันทึกการปฏิบัติงาน บันทึกข้อมูลผลผลิตของโครงการได้ดำเนินการอย่างไร

.....
.....
.....

2.3.2. การดำเนินงานตามโครงการ มีประเภทของกิจกรรมที่ทำอะไรบ้าง มีขั้นตอนและวิธีการอย่างไร มีปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.3.3 โรงเรียนสนับสนุนส่งเสริมความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอย่างไรบ้าง มีปัญหาและแนวทางการแก้ไขอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

2.4. การประเมินผลผลิตของโครงการ

2.4.1. โรงเรียน/ชุมชนจัดให้มีการประเมินผลโครงการอย่างไร ถ้ามี มีวิธีการและขั้นตอนในการประเมินอย่างไร เช่น การเตรียมขั้นตอนของโครงการ การดำเนินกิจกรรมโครงการ ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมโครงการ การประเมินผลโครงการ การสรุปผลโครงการ แก้ไขปรับปรุงโครงการต่อไปในการดำเนินงาน เป็นต้น

.....

.....

.....

.....

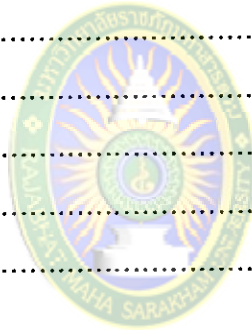
.....

2.4.2. ท่านมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดโครงการ ฯ หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

2.4.3. อื่น ๆ .....

.....
.....
.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสานสู่เด็กและเยาวชน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับ
ตัวของท่านในโครงการ

1. สถานภาพ

- ( ) ประธานและคณะกรรมการผู้ประสานงานโครงการ
- ( ) สมาชิกของโครงการ
- ( ) คณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ
- ( ) คณะวิทยากร
- ( ) คณะกรรมการองค์การแพนประเทศไทย
- ( ) คณะกรรมการสนับสนุนโครงการ
- ( ) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคน
อีสานสู่เด็กและเยาวชนโดยการประเมิน CIPP Model คือ

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation)
2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)
3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation)
4. การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation)

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรม
ประเพณีข้าวของคนอีสานสู่เด็กและเยาวชน โดยประเมินทั้ง 4 ด้าน แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องระดับคุณภาพของข้อความตามความคิดเห็นของท่าน เพียงข้อละ 1 ช่อง
โดยกำหนดค่าน้ำหนักการประเมินดังนี้

ระดับ	ด้านบริบท	ด้านปัจจัยเบื้องต้น	ด้านกระบวนการ	ด้านผลผลิต
5	มีความเหมาะสมมากที่สุด	มีความพร้อมมากที่สุด	การปฏิบัติมากที่สุด	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	มีความเหมาะสมมาก	มีความพร้อมมาก	การปฏิบัติมาก	มีความพึงพอใจมาก
3	มีความเหมาะสมปานกลาง	มีความพร้อมปานกลาง	การปฏิบัติปานกลาง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	มีความเหมาะสมน้อย	มีความพร้อมน้อย	การปฏิบัติน้อย	มีความพึงพอใจน้อย
1	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	มีความพร้อมน้อยที่สุด	การปฏิบัติ น้อยที่สุด	มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคน
 อีสานสู่เด็กและเยาวชนโดยการประเมิน CIPP Model คือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านบริบท					
1	สภาพทั่วไปของโรงเรียน ประวัติความเป็นมา การคมนาคม มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานของโครงการเพียงใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ประชากรในชุมชนมีความต้องการ โครงการวัฒนธรรมข้าวอยู่ในระดับใด	.....	.....	.....	.....	.....
3.	บุคลากรที่อยู่ในชุมชนได้เข้าร่วมโครงการที่โรงเรียนจัดอยู่ในระดับใดเช่น โครงการวัฒนธรรมข้าว.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ประชาชนในชุมชนได้เข้าร่วมแสดงกิจกรรมของเด็กและเยาวชน โครงการวัฒนธรรมข้าวผู้เด็กและเยาวชนในโรงเรียนระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
5	ประชาชนในชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการจัดทำโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวผู้เด็กและเยาวชนระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
6	บุคลากรในโรงเรียนให้ความช่วยเหลือในการจัดทำโครงการวัฒนธรรมข้าวผู้เด็กและเยาวชนในระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
7	ผู้บริหารโรงเรียนได้จัดให้มีการลงมติแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการวัฒนธรรมข้าวผู้เด็กและเยาวชนอยู่ในระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
8	โรงเรียนได้มีแหล่งข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนกิจกรรมโครงการวัฒนธรรมข้าวในทุก ๆ ด้านเช่น เอกสารการประชาสัมพันธ์บันทึกข้อมูลต่าง ๆ อยู่ในระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
9	บุคลากรในโรงเรียนทุกคนและประชากรในชุมชนได้ประสานความร่วมมือในการจัดทำโครงการวัฒนธรรมข้าวผู้เด็กและเยาวชนจนตลอดโครงการอยู่ในระดับใด	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนได้บันทึกข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมของโครงการร่วมกันและแก้ไขข้อบกพร่องทุก ๆ กิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบอยู่ในระดับใด..... <u>ด้านปัจจัยเบื้องต้น</u>	.....	.....	.....	.....	.....
11	งบประมาณที่ใช้สนับสนุนการดำเนินโครงการฯ ได้มากจากองค์กรเอกชนประเทศไทยจัดสรรให้.....	.....	.....	.....	.....	.....
12	ภาคเอกชนหรือหน่วยงานอื่นให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการฯ.....	.....	.....	.....	.....	.....
13	โรงเรียนจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ให้เบิกใช้ในการดำเนินโครงการ ฯ.....	.....	.....	.....	.....	.....
14	ชุมชนให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งแรงงานในการดำเนินโครงการฯ	.....	.....	.....	.....	.....
15	นำผลสำเร็จของโครงการไปขยายผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
16	มีการจัดอบรมและให้ความรู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ฯ.....	.....	.....	.....	.....	.....
17	ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากร และกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียนได้ประสานความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง.....	.....	.....	.....	.....	.....
18	คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของโครงการ มีการพัฒนาทักษะและความชำนาญในการดำเนินงานตามโครงการ ฯ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
19	ผู้รับผิดชอบจัดทำแผนการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและนำไปปฏิบัติได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
20	การจัดสรรพื้นที่ของโรงเรียนในการดำเนินโครงการ..... <u>ด้านกระบวนการ</u>	.....	.....	.....	.....	.....
21	ประชากรในชุมชน บุคลากรในโรงเรียนได้กำหนดกิจกรรมการปฏิบัติทุกกิจกรรมไว้ตามปฏิทินเวลาและดำเนินการอย่างจริงจังจึงเกิดผลสำเร็จระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
22	ประชากรในชุมชนและบุคลากรในโรงเรียน ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ปฏิบัติงาน โครงการด้วยความร่วมมือและรับผิดชอบต่อโครงการด้วยความพอใจและเต็มใจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
23	กิจกรรมที่ปฏิบัติจากเด็กและเยาวชนที่มีการแสดงการเพื่อนร่วมใจเป็นการปลูกฝังค่านิยมและรักษาวัฒนธรรมของชุมชนไว้ได้ระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
24	เด็ก-เยาวชน และผู้สนใจกลุ่มรักษวัฒนธรรมข้าว ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการแสดงอย่างต่อเนื่องและลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองตลอด โครงการอยู่ในระดับใด	.....	.....	.....	.....	.....
25	มีการบันทึกสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมโครงการ ไว้เป็นข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26.	มีการทำแผนพับประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมโครงการไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ติดตามการทำงานได้จริง.....	.....	.....	.....	.....	.....
27.	ประชาชน บุคลากรในโรงเรียนได้ให้การสนับสนุนโครงการทุกด้าน เช่น การยืมสื่อวัสดุ อุปกรณ์ ห้องจัดการแสดง การบริการต้อนรับด้วยความพร้อมเพรียงและรับผิดชอบระดับใด.....	.....	.....	.....	.....	.....
28.	ประชาชนและกลุ่มผู้รักยวฒนธรรมประเพณีข้าวได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมตลอดโครงการอย่างจริงจังตลอดไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
29.	องค์กรของรัฐในหน่วยงานอื่น ๆ และองค์กรเอกชนได้ประสานงานกับโรงเรียนเป็นสื่อกลางขยายเครือข่ายโครงการไปยังโรงเรียนอื่น ๆ ที่สนใจอย่างต่อเนื่อง.....	.....	.....	.....	.....	.....
30.	บุคลากรทุกคนที่เข้าไปร่วมโครงการได้นำส่วนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขสรุปร่วมกันและ บันทึกไว้เป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการต่อไปให้ได้ผลดีที่สุด.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านผลผลิต					
31	มีการรายงานผลการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการทำงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
32	มีการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและหาแนวทางในการดำเนินงานในปีต่อไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
33	ส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
34	นำผลผลิตของโครงการไปขยายผลสู่โรงเรียนอื่น ๆ อย่างไร.....	.....	.....	.....	.....	.....
35	สมาชิกของโครงการอุทิศเวลาในการทำงานตามโครงการและมีกำลังกายกำลังใจในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง.....	.....	.....	.....	.....	.....
36	นักเรียนมีการพัฒนาทักษะและมีความคิดสร้างสรรค์การนำวิถีชีวิตมาปรับใช้กับการแสดง.....	.....	.....	.....	.....	.....
37	นักเรียนสามารถนำความรู้จากโครงการ ฯ บูรณาการกับการเรียนวิชาอื่น ๆ.....	.....	.....	.....	.....	.....
38	โรงเรียนได้ถ่ายทอดแนวคิดในการดำเนินชีวิตแบบพึ่งตนเอง โดยยึดถือประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน.....	.....	.....	.....	.....	.....
39	เด็กและเยาวชน มีความรู้ความสามารถในเรื่องวัฒนธรรมประเพณีและการละเล่นพื้นเมือง.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
40.	เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรม ทำร่ำที่แสดงออกและนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง ด้วยตนเอง	.....	.....	.....	.....	.....
41.	เด็กและเยาวชนและกลุ่มผู้รักวัฒนธรรมได้นำ การแสดงไปแสดงเผยแพร่สู่โรงเรียนอื่น ๆ และ องค์กรอื่น ๆ ได้อย่างประสบผลสำเร็จ.....	.....	.....	.....	.....	.....
42.	เด็กและเยาวชนได้ขยายเครือข่ายของการแสดง ศิลปะเพื่อนร่ำจากวัฒนธรรมข่าวไปถึงผู้สนใจกลุ่ม อื่น ๆ ประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง.....	.....	.....	.....	.....	.....
43.	โครงการนี้ถือว่าประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นอย่างดี	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม การวัดทัศนคติของเด็กและเยาวชนในการดำเนินโครงการฟื้นฟู

วัฒนธรรมประเพณีข้าวสู่เด็กและเยาวชน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในการดำเนินงาน
โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวสู่เด็กและเยาวชน ท่านมีความคิดเห็นเป็นอย่างไร

ข้อ	กิจกรรม	รายการประเมินระดับทัศนคติ				ไม่มีความคิดเห็น
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	
1	การดำเนินงานโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าว ทำให้เยาวชน ประชาชนในชุมชนเกิดความรัก เข้าใจวัฒนธรรมข้าวของท้องถิ่นตนเอง.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด.....	.....	.....	.....	.....	.....
3	โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวทำให้สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการเกิดความสามัคคีในหมู่คณะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
4	การละเล่นพื้นเมืองเป็นเรื่องด้าสมัยเรื่องซ้ำเสียเวลาไม่น่าจะสนับสนุนให้มีต่อไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
5	การใช้แรงควายไถนาเป็นการทารุณสัตว์ ควรหันมาใช้รถไถนาแทน	.....	.....	.....	.....	.....
6	การทำพิธีกรรมเกี่ยวกับข้าวเป็นเรื่องงมงายขัดกับหลักการทางวิทยาศาสตร์ไม่มีความเป็นไปได้.....	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ	กิจกรรม	รายการประเมินระดับทัศนคติ				
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มีความคิดเห็น
7	เครื่องดนตรีพื้นบ้านเกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เราควรภูมิใจและช่วยกันอนุรักษ์ไว้.....	.....	.....	.....	.....	.....
8	สมาชิกที่เข้าร่วม โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีข้าว ได้รับความสนุกสนานรื่นเริงที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9	โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าว ได้ยกย่องวิทยากรปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนเป็นผู้ให้ความรู้ และการมีส่วนร่วมเรื่องประเพณีข้าวของชาวอีสาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
10	การเข้าร่วม โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวได้นำความรู้พิธีกรรมเกี่ยวกับข้าวไปใช้ในชีวิตของตนเองและครอบครัว.....	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 4 การประเมินทักษะการปฏิบัติการแสดงการรำแบบศิลปะพื้นบ้านอีสานจาก

โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวสู่เด็กและเยาวชน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับผลการปฏิบัติทำรำของเยาวชนและ
นักเรียนในโครงการ แต่ละระดับรายการที่แปลความหมายดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึงการปฏิบัติถูกต้องมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึงมีการปฏิบัติถูกต้องมาก
 ระดับ 3 หมายถึงมีการปฏิบัติถูกต้องปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึงมีการปฏิบัติถูกต้องน้อย
 ระดับ 1 หมายถึงมีการปฏิบัติถูกต้องน้อยที่สุด

ข้อ	รายการปฏิบัติ	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1	การแสดงการรำซำฮะ.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	การแสดงการรำแห่งไข่มดแดง.....	.....	.....	.....	.....	.....
3	การแสดงการรำมโนราห์.....	.....	.....	.....	.....	.....
4	การแสดงการรำเซ่งบั้งไฟ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5	การแสดงการรำนวดข้าว.....	.....	.....	.....	.....	.....
6	การแสดงการรำเกี่ยวข้าว.....	.....	.....	.....	.....	.....
7	การแสดงการรำปักดำข้าว.....	.....	.....	.....	.....	.....

แบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสาน
ก่อน – หลังการเข้าร่วม โครงการ
(ใช้สำหรับนักเรียนและเยาวชนที่เป็นสมาชิกโครงการ)

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบเป็นแบบให้เลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้เลือกข้อที่ตรงกับ
ความคิดท่านมากที่สุด
2. ให้กาเครื่องหมาย X ทับลงบนในช่องว่าง ก ข ค ง ที่ถูกที่สุดเพียงตัวเลือกเดียว
3. เวลาที่ใช้ในการทำข้อสอบ 1 ชั่วโมง

1. เทพีแห่งข้าวของชาวอีสาน หมายถึง เทพเจ้าองค์ใด	ง. เพื่อทำบุญกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล ไปยัง
ก. มหาแม่โพสพ ข. พญาแถน ค. พระอินทร์ ง. พระพรหม	4. เหตุใดชาวนามีความเชื่อเรื่อง พระเจ้าเทวคา และผี ว่ามีอำนาจศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองข้าว
2. เทพเจ้าแห่งฝนหมายถึงใคร ก. แม่โพสพ ข. พญาแถน ค. พระแม่ธรณี ง. พระนารายณ์	ก. เพราะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ข. เพราะบรรพบุรุษสืบทอดกันมา ค. เพราะต้องปฏิบัติต่อ
3. การทำบุญข้าวประดับดินในเดือนเก้า มีความมุ่งหมายอย่างไร ก. เพื่อบูชาพระแม่โพสพ ข. เป็นการทำบุญอุทิศให้บรรพบุรุษ ค. เป็นการบำรุงขวัญกำลังใจเกษตรกร	ข้าวด้วย ความเคารพ ง. เพราะเป็นที่พึงพอใจ
	5. ประเพณีใดจัดขึ้นในเดือน 3 ของทุกปี ก. บุญคูณลาน ข. บุญข้าวจี้ ค. บุญมหาชาติ ง. บุญบั้งไฟ

<p>6. ประเพณีใดจะกระทำหลังจากการฟาดตีข้าว</p> <p>ก. บุญคูณลาน</p> <p>ข. บุญข้าวจี</p> <p>ค. บุญมหาชาติ</p> <p>ง. บุญบั้งไฟ</p>	<p>ค. เพื่อใช้กันสัตว์เลื้อยคลานมาบนบ้าน</p> <p>ง. เพื่อกวาดสิ่งชั่วร้ายออกจากบ้าน</p> <p>11. “ขี้สูด” นำมาใช้ทำเครื่องดนตรีชนิดใด</p>
<p>7. การทำบุญใดที่เป็นการบูชาพญาแถน</p> <p>ก. บุญคูณลาน</p> <p>ข. บุญข้าวจี</p> <p>ค. บุญมหาชาติ</p> <p>ง. บุญบั้งไฟ</p>	<p>ก. แคน</p> <p>ข. พิณ</p> <p>ค. ซอ</p> <p>ง. กลอง</p> <p>12. ข้อใดไม่เข้าพวก</p>
<p>8. กำเนิดเทศน์ กัณฑ์ ชาลี นิยมเทศน์ ในประเพณีบุญอะไร</p> <p>ก. บุญคูณลาน</p> <p>ข. บุญข้าวจี</p> <p>ค. บุญมหาชาติ</p> <p>ง. บุญบั้งไฟ</p>	<p>ก. โหวด แคน</p> <p>ข. พิณ ไห</p> <p>ค. โหวด กลอง</p> <p>ง. ซออู้ ฉิ่ง</p> <p>13. ไปงกลางส่วนมากทำจากไม้ชนิดใด</p>
<p>9. “ตอกมัดกล้า” ทำจากสิ่งใด</p> <p>ก. หวาย</p> <p>ข. ไม้ไผ่</p> <p>ค. เตลื่อเถาวัลย์</p> <p>ง. เชือกหรือเส้นปอ</p>	<p>ก. ไม้มะหาด</p> <p>ข. ไม้ขนุน</p> <p>ค. ไม้ประดู่</p> <p>ง. ไม้ทุ่น</p> <p>14. วิธีชีวิตโคของชาวบ้านที่นำมาคัดแปลงเป็นทำรำได้</p>
<p>10. “ฟอยหนาม” เป็นไม้กวาดที่ทำจากหนามเล็บแมวหรือหนามไผ่ เพื่อประโยชน์อะไร</p> <p>ก. เพื่อกวาดขังข้าวออกจากเมล็ดข้าว</p> <p>ข. เพื่อกวาดหยากไย่</p>	<p>ก. คำนานา</p> <p>ข. ทอดแห</p> <p>ค. จับปลา</p> <p>ง. แห่ไข่มดแดง</p>

15. วัตถุหรือเครื่องใช้ไม้สอยชนิดใดที่มัก จะนำมาประกอบทำรำ	ก. ภาคใต้ ง. ภาคตะวันตก
ก. ไม้คาน ข. ไม้กวาด ค. กระจับขี้ว ง. เชือก	20. การทำบุญบั้งไฟของชาวอีสานมี จุดประสงค์ใด
16. ประเพณีใดที่เป็นงานประจำปีของ จังหวัดมหาสารคาม	ก. บอกกล่าวพญาแถน ข. เพื่อแข่งขันกัน ค. เพื่อความสนุกสนาน ง. เพื่อรักษาประเพณี
ก. บุญบั้งไฟ ข. บุญพื้หวด ค. บุญเบิกฟ้า ง. บุญเดือน 6	21. ตัวละครเอกในขบวนแห่บั้งไฟคือใคร
17. งานประเพณีใดเป็นงานประจำปีของ อำเภอวาปีปทุม	ก. ขุนช้างขุนแผน ข. ผาแดงนางไอ่ ค. พระสุทรน มโนราห์ ง. ท้าวขูลุนางอ้าว
ก. งานนมัสการพระธาตุ นาคูน ข. งานออนซอนกลองยาว ค. งานบุญข้าวจี่ ง. งานสงกรานต์	22. ผู้มีหน้าที่ทำพิธีเสี่ยงทายขอฟ้าขอฝน ประจำหมู่บ้านคือใคร
18. ไม้ชนิดใดที่นิยมนำมาทำกลองยาว	ก. กำนัน ข. ผู้ใหญ่บ้าน ค. เฒ่าจี่ ง. เจ้าอาวาส
ก. ไม้จามจรี (ถ้ำฉา) ข. ไม้มะหาด ค. ไม้มะขาม ง. ไม้ขนุน	23. พิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ทำขึ้นเพื่ออะไร
19. รำมะโนราห์ เป็นศิลปะการแสดงของ ภาคใด	ก. เป็นขวัญกำลังใจให้แก่ เกษตรกร ข. ทำให้รู้ว่าปีไหนฝนดี ฝนแล้ง ค. เพื่อแจกจ่ายพันธุ์ข้าวให้ ชาวนา ง. เพื่อเป็นสิริมงคล
ก. ภาคอีสาน ข. ภาคเหนือ	

24. อะไรที่ไม่ใช่สิ่งของที่นำมาให้พระโค
กินเพื่อเลี้ยงทาย
- ก. ข้าว
ข. เหล้า
ค. ข้าวโพด
ง. ไร่
25. อีสานใช้แรงงานสัตว์ชนิดใดไถนา
- ก. วัว
ข. ควาย
ค. ม้า
ง. ช้าง
26. ผลผลิตทางการเกษตรประเภทใดเป็น
สินค้าส่งออกเป็นอันดับหนึ่งของ
ประเทศไทย
- ก. ปอ
ข. มันสำปะหลัง
ค. ยางพารา
ง. ข้าว
27. พื้นที่ตำบลใดต่อไปนี้ที่จัดประเพณี
บุญข้าวจี่ขึ้นทุกปี
- ก. ตำบลแคน
ข. ตำบลนาข่า
ค. ตำบลหวาย
ง. ตำบลโคกสี
28. ประเพณีใดต่อไปนี้ที่นิยมทำกันก่อน
การผลิตข้าว
- ก. บุญบังไฟ
ข. บุญข้าวประดับดิน
- ค. บุญข้าวสาก
ง. บุญคูณลาน
29. พันธุ์ข้าวพื้นเมืองชนิดใดที่ออกดอก
ออกผลก่อนพันธุ์ข้าวชนิดอื่น
- ก. ข้าวนางนวล
ข. ข้าวอีตม
ค. ข้าว ก.ข.
ง. ข้าวคอบ
30. พันธุ์ข้าวพื้นเมืองชนิดใดที่มีกลิ่นหอมที่
สุดเวลานึ่ง
- ก. ข้าวนางนวล
ข. ข้าวอีตม
ค. ข้าว ก.ข.
ง. ข้าวคอบ
31. ต่อไปนี้ชื่อใดคือศิลปะการแสดง
พื้นบ้านของคนอีสาน
- ก. ลิเก
ข. ลำตัด
ค. เพลงโคราช
ง. หมอลำ
32. ไปงกลางเป็นเครื่องดนตรีประจำ
จังหวัดใด
- ก. มหาสารคาม
ข. ร้อยเอ็ด
ค. กาฬสินธุ์
ง. ขอนแก่น

<p>33. โทวคเป็นเครื่องดนตรีประจำ จังหวัดใด</p> <p>ก. มหาสารคาม ข. ร้อยเอ็ด ค. กาฬสินธุ์ ง. ขอนแก่น</p>	<p>ก. ข้าวข้าวเหลือง ง. ข้าวข้าวหอม</p>
<p>34. จังหวัดใดที่มีงานประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นงานประจำจังหวัด</p> <p>ก. ขอนแก่น ข. มหาสารคาม ค. ร้อยเอ็ด ง. ยโสธร</p>	<p>38. การอนุรักษ์ดินที่ดีที่สุดชาวนาไม่ควร ใช้ปุ๋ยชนิดใด</p> <p>ก. ปุ๋ยเคมี ข. ปุ๋ยคอก ค. ปุ๋ยหมัก ง. ปุ๋ยชีวภาพ</p>
<p>35. ในอดีตชาวนานิยมใช้พาหนะใด บรรทุกข้าวกลับบ้าน</p> <p>ก. รถลาก ข. รถยนต์ ค. เกวียน ง. รถไถ</p>	<p>39. หน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดที่มี หน้าที่ให้ความรู้ช่วยเหลือชาวนา โดยตรง</p> <p>ก. อบต. ข. อนามัย ค. เกษตรตำบล ง. โรงเรียน</p>
<p>36. พันธุ์ข้าวที่คนอีสานนิยมปลูกและกิน คือพันธุ์ข้าวชนิดใด</p> <p>ก. ข้าวเหนียว ข. ข้าวโพด ค. ข้าวเจ้า ง. ข้าวแดง</p>	<p>40. ในอดีตการทำลานข้าวนิยมนำสิ่งใด มาเป็นส่วนผสม</p> <p>ก. ขี้ควาย ข. ดินเหนียว ค. ดินทราย ง. ปูนซีเมนต์</p>
<p>37. พันธุ์ข้าวเจ้าที่มีชื่อเสียงที่สุดของไทย ขณะนี้คือพันธุ์อะไร</p> <p>ก. ข้าวเจ้าแดง ข. ข้าวเจ้าหอมมะลิ</p>	<p>41. กิจกรรมใดไม่เกี่ยวกับการลงแขก</p> <p>ก. ดำนา ข. เกี่ยวข้าว ค. นวดข้าว ง. กินข้าว</p>

42. บุญเดือนสิบของคนอีสานคือบุญอะไร
 ก. บุญบั้งไฟ
 ข. บุญข้าวสาก
 ค. บุญคุณลาน
 ง. บุญเข้าพรรษา
43. ไร่ข้าวชะ คำว่า ข้าวชะ มาจากคำใด
 ก. ชำรา
 ข. ชำระ
 ค. ชำฮา
 ง. ชำมะระ
44. บุญบั้งไฟนิยมทำในเดือนใด
 ก. เดือน 3
 ข. เดือน 4
 ค. เดือน 5
 ง. เดือน 6
45. เครื่องดนตรีชนิดใดที่ใช้ไม้ตี
 ก. กลองยาว
 ข. โห่
 ค. โป่งกลาง
 ง. พิณ
46. โครงการกลุ่มเด็กเยาวชนรักษ์
 วัฒนธรรมได้รับงบประมาณ
 สนับสนุนจากหน่วยงานใด
 ก. สปอ. วาปีปทุม
 ข. อบต. แคน
 ค. โรงเรียนบ้านเวงเหล่า
 เก้าน้อย
 ง. องค์การแพศนประเทศไทย
47. คำว่าบุญคุณลาน บางที่ชาวบ้าน
 เรียกว่าบุญอะไร
 ก. บุญกองข้าว
 ข. บุญรอบข้าว
 ค. บุญกองข้าวใหม่
 ง. บุญกุ่มข้าวใหญ่
48. ปัจจุบันชาวนาหันมานิยมใช้วัสดุใด
 ทำลานข้าว
 ก. คอนกรีต
 ข. มุ้งเขียว
 ค. ดินเหนียว
 ง. ทุ่งปุย
49. ข้าวถือว่าเป็นอาหารหลักของคนไทย
 แม้แต่คนที่ตายไปแล้วญาติ ๆ คนตาย
 ยังส่งข้าวไปให้กิน ซึ่งเรียกว่า
 การทำบุญอะไร
 ก. บุญแจกข้าว
 ข. บุญส่งข้าว
 ค. บุญกินข้าว
 ง. บุญเลี้ยงผี
50. ใบไม้ชนิดใดที่คนอีสานนิยมนำมาทำ
 พิธีสู่ขวัญข้าว
 ก. ใบข่อย
 ข. ใบไผ่
 ค. ใบมะม่วง
 ง. ใบคูณ

เฉลยแบบทดสอบ

1.	ก	11.	ก	21.	ข	31.	ง	41.	ง
2.	ข	12.	ง	22.	ค	32.	ค	42.	ข
3.	ง	13.	ก	23.	ก	33.	ข	43.	ข
4.	ก	14.	ง	24.	ง	34.	ง	44.	ง
5.	ข	15.	ค	25.	ข	35.	ค	45.	ค
6.	ก	16.	ค	26.	ง	36.	ก	46.	ง
7.	ง	17.	ข	27.	ข	37.	ข	47.	ง
8.	ค	18.	ง	28.	ก	38.	ก	48.	ข
9.	ข	19.	ค	29.	ง	39.	ค	49.	ก
10.	ก	20.	ก	30.	ก	40.	ก	50.	ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

ภาคผนวก ข
แบบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

แบบหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม ประเมิน โครงการ

ชื่อ	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ	ชื่อ	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ
1	.7418**	23	.8799**
2	.6453**	24	.7832**
3	.4510**	25	.6801**
4	.6759**	26	.8435**
5	.8675**	27	.7594**
6	.8095**	28	.8056**
7	.7884**	29	.6994**
8	.8234**	30	.7689**
9	.7368**	31	.7259**
10	.7738**	32	.7837**
11	.7457**	33	.8811**
12	.7568**	34	.8025**
13	.8012**	35	.7524**
14	.7745**	36	.8271**
15	.6127**	37	.8181**
16	.6537**	38	.8597**
17	.6069**	39	.9117**
18	.6688**	40	.8588**
19	.6548**	41	.8659**
20	.7249**	42	.7895**
21	.5679**	43	.7575**
22	.7864**		

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การประเมิน	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
1. ด้านบริบท	.9061
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	.8567
3. ด้านกระบวนการ	.9254
4. ด้านผลผลิต	.9642
รวมทุกด้าน	.9131

แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม การวัดทัศนคติของเด็กและเยาวชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	.7895**	6	.9210**
2	.8562**	7	.7823**
3	.8421**	8	.8867**
4	.6579**	9	.7869**
5	.8022**	10	.9124**

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

แสดงค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม ทักษะการปฏิบัติการแสดงการรำแบบศิลปะ
พื้นบ้านอีสานจากโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวสู่เด็กและเยาวชน

ชื่อ	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ	ชื่อ	ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ
1	.8732**	6	.8127**
2	.7899**	7	.6857**
3	.6958**	8	.7892**
4	.7963**	9	.8946**
5	.9214**	10	.7568**

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

แสดงค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น ข้อทดสอบความรู้ก่อน - หลังเข้าร่วมโครงการ
 พื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวสุ่เด็กและเยาวชน

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	.82	26	.84
2	.56	27	.86
3	.86	28	.69
4	.95	29	.84
5	.54	30	.68
6	.86	31	.87
7	.87	32	.69
8	.95	33	.71
9	.85	34	.93
10	.83	35	.67
11	.78	36	.75
12	.67	37	.68
13	.87	38	.88
14	.80	39	.92
15	.54	40	.78
16	.69	41	.65
17	.73	42	.94
18	.77	43	.78
19	.95	44	.81
20	.86	45	.65
21	.91	46	.54
22	.84	47	.72
23	.87	48	.61
24	.90	49	.75
25	.82	50	.82

ค่าความเชื่อมั่น .92

ภาคผนวก ก

โครงการและภาพกิจกรรมของโครงการ

1. สารสำคัญโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสานสู่เด็กและเยาวชน

1.1 ชื่อโครงการ

โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสานสู่เด็กและเยาวชน

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

โรงเรียนบ้านแวงเหล่าแก่น้อย ตำบลแคน อำเภอบึงพูน จังหวัดมหาสารคาม

กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรมบ้านนาจารย์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ **Rajabhat Mahasarakham University**

1.3 ผู้ประสานงาน

นายเชิดศักดิ์ ฉายถวิล

ศูนย์ประสานงานกรุงเทพมหานคร 135 / 67 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170 โทร. 0-2441-0584 มือถือ 0-9941-4575

1.4. หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นอาหารหลักของคนในแถบทวีปเอเชีย โดยเฉพาะคนไทยนอกจากจะบริโภคข้าวเป็นอาหารหลักแล้ว ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศยังปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักด้วย จากการสำรวจสถิติผลการผลิตข้าวของชาวไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ถึง ปี พ.ศ. 2542 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอัตราผลการผลิตข้าวของชาวไทยทั้งประเทศ 68,910,132 ตัน โดยแบ่งเป็นผลผลิตข้าวที่ได้จากภาคอีสานเป็นจำนวน 25,274,682 ตัน และประเทศไทยยังเป็นประเทศที่ส่งข้าวออกเป็นอันดับหนึ่งของโลก

ในอดีตภาคอีสานไม่สามารถผลิตข้าวเพื่อส่งขายยังตลาดได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความแห้งแล้งที่สุดในประเทศไทย วัฒนธรรมการผลิตข้าวจึงอยู่ในรูปแบบการผลิตเพื่อ

บริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก คนอีสานในอดีตจึงมีวิถีชีวิตที่พอเพียงตามอัศภาพไม่ฟุ้งเฟ้อเหมือนในปัจจุบันจนก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย วิถีชีวิตของคนอีสานส่วนใหญ่จึงมีความผูกพันอยู่กับข้าวมาตลอด โดยสังเกตได้จากการมีวัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับข้าวทั้งก่อนการผลิต ระหว่างการผลิต และช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงเป็นภาพสะท้อนให้เห็นว่าคนอีสานให้ความสำคัญกับข้าวเป็นอย่างมากจนเกิดจารีตที่สำคัญของคนอีสานที่เป็นกลไกที่ใช้ควบคุมความประพฤติของคนในสังคม และเป็นปฏิทินที่ใช้ในการดำเนินชีวิตมาแต่อดีตนั้นก็ คือ ฮีต 12 คอง 14 เช่น บุญบั้งไฟ บุญข้าวจี บุญข้าวประดับดิน บุญคูณลาน บุญกุ่ม ข้าวใหญ่ บุญประเพณีเหล่านี้จึงเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นพลังของคนอีสานที่มีความกตัญญูต่อข้าว พระพุทธศาสนา และมีความเคารพต่อกฎเกณฑ์ทางธรรมชาติ อีกทั้งยังเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้คนในชุมชนมีความสามัคคีกัน แต่ปัจจุบันวัฒนธรรมประเพณีเหล่านี้ได้ลดบทบาทลงเนื่องจากมีเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาครอบงำกระบวนการผลิตข้าวของคนอีสานและยังมีการส่งเสริมในเรื่องของการใช้ปุ๋ยและสารเคมีต่าง ๆ อย่างมากมายเพื่อช่วยเพิ่มผลผลิตและกำจัดวัชพืชจนเป็นผลเสียต่อสุขภาพร่างกาย และเป็นผลให้ระบบนิเวศทางธรรมชาติขาดความสมดุล คินเสื่อมคุณภาพ ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย วิถีชีวิตของคนอีสานเปลี่ยนไปในทางลบ ต่างคนต่างแก่งแย่งซึ่งผลประโยชน์ของตัวเอง มีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น ชุมชนขาดความสามัคคี ค่านิยมแบบบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้นจนเป็นบ่อเกิดแห่งปัญหาทางสังคมอย่างมากมาย โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ที่มีมองว่า อาชีพชาวนาเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยและมองวัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับข้าวของบรรพบุรุษว่าเป็นเรื่องล้าสมัย งามายไร้การพัฒนา ทั้ง ๆ ที่อาชีพชาวนาเป็นอาชีพหลักที่สร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับประเทศชาติมาโดยตลอด และวัฒนธรรมประเพณีเหล่านี้ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนมาตั้งแต่อดีต วัฒนธรรมการบริโภคนิยมกำลังระบอบอย่างรุนแรงในกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะในเรื่องการบริโภคอาหารที่มีความนิยมรับประทานอาหารแบบต่างชาติมากขึ้นโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมในเรื่องค่าใช้จ่าย และสุขภาพร่างกาย เช่น แฮมเบอร์เกอร์ พิซซ่า ไก่เคเอฟซี สเต็ก หมูแฮมไข่ดาว และกินแต่นมโดยไม่ยอมกินข้าว ค่านิยมเหล่านี้ส่งผลให้ประเทศชาติต้องเสียบุคลากรค่าปีละหลายล้านบาท เมื่อการบริโภคข้าวเป็นอาหารหลักของกลุ่มเยาวชนลดลง และขาดการส่งเสริมเกี่ยวกับความสำคัญในเรื่องความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องตามหลักการที่เป็นเหตุเป็นผลและหลักความเชื่อในส่วนของวัฒนธรรมประเพณีข้าวนี้เยาวชนส่วนใหญ่จึงไม่สนใจถึงความยากลำบากในการผลิตข้าวของชาวนาและไม่ให้ความสำคัญต่อวัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับข้าวของบรรพบุรุษ จึงมักจะถูกเหยียดหยาม

ภูมิปัญญาของพ่อแม่ และมุ่งแต่จะพึ่งพาเทคโนโลยีสมัยใหม่โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสภาพแวดล้อมทาง วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

“กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรม” ได้มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของ วัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับข้าวของคนอีสาน จึงได้จัดทำ “โครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณี ข้าวของคนอีสานสู่เด็กและเยาวชน” ให้อยู่ในรูปแบบศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานเพื่อใช้เป็น สื่อในการเรียนรู้นอกระบบโรงเรียน และสะดวกต่อการนำไปเผยแพร่ในพื้นที่ต่าง ๆ และยังเป็น การปลูกฝังให้เด็กและเยาวชน เกิดจิตสำนึกที่ดีต่อภูมิปัญญาของบรรพบุรุษโดยผ่านสื่อ ศิลปะการแสดงจนสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อลดต้นทุนการผลิต และสร้างความผูกพันให้เกิดขึ้นในชุมชน ในรูปแบบของวัฒนธรรมชุมชนได้อย่างยั่งยืน

1.5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรม และกลุ่ม นักเรียนโรงเรียนบ้านแวงเหล่าแก่น้อย ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทำกิจกรรมร่วมกัน
2. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในด้านศิลปะการแสดงและ สามารถนำไปถ่ายทอดให้เห็นภาพสะท้อนเกี่ยวกับวิถีชีวิตของคนอีสานที่มีต่อข้าวในรูปแบบ การแสดงพื้นบ้านได้
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้เห็นคุณค่า และความสำคัญของวัฒนธรรม ประเพณีเกี่ยวกับข้าวของคนอีสาน โดยผ่านสื่อศิลปะการแสดง
4. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับข้าวของคนอีสาน
5. เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายงานกิจกรรมเด็กและเยาวชนระหว่างกลุ่มเด็กและ เยาวชนรักษ์วัฒนธรรม และกลุ่มเด็กในพื้นที่ที่องค์การแพลนประเทศไทยรับผิดชอบ สนับสนุน โครงการ

1.6 กลุ่มเป้าหมาย

1.6.1 กลุ่มเป้าหมายเพื่อการผลิตสื่อ

1. กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรม (วิทยากร) อายุตั้งแต่ 14 – 18 ปี จำนวน 8 คน และผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 143 คน

1.6.2 กลุ่มนักเรียนเพื่อรับโครงการและขยายผล

1. กลุ่มนักเรียนที่คัดเลือกเพื่อร่วมเป็นนักแสดง 50 คน

2. กลุ่มเด็กนักเรียนภายในโรงเรียนบ้านเวงเหล่าแก่น้อย อายุ ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป 124 คน

1.7 พื้นที่ดำเนินงาน

1. โรงเรียนบ้านเวงเหล่าแก่น้อย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
2. หมู่บ้านแก่น้อย ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
3. หมู่บ้านเวงเหล่า ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม

1.8 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน 2545 รวม 3 เดือน

1.9 วิธีการดำเนินการ

กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรม จะเป็นหน่วยงานที่นำวิถีชีวิต และบุญ ประเพณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนอีสานมาคิดแปลงเป็นการแสดงพื้นบ้านอีสาน โดยใช้วง ไปกลางเข้ามาประกอบการแสดง เพื่อเล่าถึงเรื่องราว คุณค่า และความสำคัญของบุญประเพณี ต่าง ๆ และสะท้อนให้เห็นภาพวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษของคนอีสาน ได้สั่งสมมาหลายร้อยปี แล้วนำไปถ่ายทอดแก่กลุ่มนักเรียนที่คัดเลือกไว้ที่โรงเรียนบ้านเวง เหล่าแก่น้อย เพื่อให้เด็กเหล่านั้นสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อการเผยแพร่วัฒนธรรม ประเพณีข้าวและสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเองได้ จึงมีวิธีการดำเนินกิจกรรม ต่าง ๆ ดังนี้

1. จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการแก่กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์ วัฒนธรรมและกลุ่มนักเรียนที่คัดเลือกไว้ เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นและทำความเข้าใจกัน
2. ให้สมาชิกของกลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรม ศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ คุณค่า และความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ข้าวโดยทำการศึกษาจากเอกสารสื่อต่าง ๆ และศึกษาจากผู้เฒ่าผู้แก่ในเรื่องของฮีต หรือ ประเพณีต่างๆ ของคนอีสานทั้งในชุมชนของตัวเองและชุมชนอื่น โดยลงพื้นที่โรงเรียนบ้าน เวงเหล่าแก่น้อย 1 ครั้ง เพื่อศึกษาถึงค่านิยมและความเชื่อที่ชาวบ้านมีต่อวัฒนธรรมประเพณี ข้าวโดยร่วมศึกษากับกลุ่มนักเรียนที่คัดเลือกไว้ทั้ง 50 คน เพื่อนำมาเปรียบเทียบถึงความ เหมือนและความต่างถึงกระบวนการและวิธีการในประเพณีนั้น ๆ

3. วิเคราะห์ข้อมูล ทำความเข้าใจในคุณค่าและบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกข้าว การบำรุงรักษา ประเพณีพิธีกรรมและความเชื่อต่าง ๆ

4. ประยุกต์ข้อมูลที่ได้ให้ออกมาเป็นเค้าโครงเรื่องราวการแสดง บทเพลง บทการทำพิธีกรรม และบริบทอื่น ๆ เพื่อจัดเป็นองค์ประกอบการแสดง เช่น ช่วงก่อนการผลิตมีบุญบังไฟ การเลี้ยงผีปู่ตา การเลี้ยงผีตาแฮก เพื่อสะท้อนให้เห็นวิถีกรรมก่อนการผลิตและเป็นกำลังใจให้แก่ชาวนา ช่วงระหว่างการผลิต มีบุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก เพื่อสะท้อนให้เห็นการทำบุญทำทานแก่ผีบรรพบุรุษ และเป็นการถวายทานแก่พระสงฆ์ ช่วงสุดท้ายคือ ช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต มีการลงแขกเกี่ยวข้าว บุญคูณลาน บุญกุ่มข้าวใหญ่ เพื่อสะท้อนให้เห็นความสามัคคีของคนในชุมชน และแสดงให้เห็นถึงความเป็นสิริมงคลแก่ข้าว ในลานข้าวของคนเพื่อขออานิสงค์ให้ได้ข้าวมากขึ้น

5. เตรียมอุปกรณ์การแสดงที่เกี่ยวข้อง เช่น เครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย ฉากอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำนา และการทำพิธีกรรมตามความเชื่อของคนอีสานเพื่อให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด

6. จัดกิจกรรมถ่ายทอดองค์ความรู้ ที่ได้มาจากการศึกษาและการประยุกต์ข้อมูลเป็นการแสดงแก่กลุ่มเด็กนักเรียนที่คัดเลือกไว้ทั้ง 20 คน เพื่อให้กลุ่มนักเรียนเหล่านั้นสามารถดำเนินกิจกรรมเผยแพร่ประเพณีข้าวในรูปแบบการแสดงสู่สายตาคนทั่วไป ทั้งที่เป็นการแสดงในรูปแบบการรำศิลปะแบบอีสาน และใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน และยังเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงแก่โรงเรียนต่อไป โดยจัดกิจกรรมเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ 8 ครั้ง เพื่อไม่ให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนของทั้งสองฝ่าย

7. จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานที่ได้เตรียมไว้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยจัด 2 ครั้ง ตามพื้นที่ได้คัดเลือกไว้ คือ 1. โรงเรียนบ้านเวงเหล่าแก่น้อย 2. พื้นที่กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรม (เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเป็นการสร้างเครือข่ายกิจกรรมเด็กด้วยกัน)

8. ประเมินผลโครงการ

1.10 งบประมาณ

แหล่งทุนสนับสนุน องค์การแพลนประเทศไทย ใช้งบประมาณสนับสนุนโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 88,770 บาท (แปดหมื่นแปดพันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

หมวด 1 การบริหารจัดการ

1.1 เบี้ยเลี้ยงผู้ประสานงานโครงการ (ปฏิบัติงานในพื้นที่ โรงเรียน บ้านแขวงเหล่าแก่น้อย และพื้นที่กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์วัฒนธรรมรวมกันไม่ต่ำกว่า 15 วัน

- 150 บาท X 15 วัน X 5 เดือน รวม 11,250 บาท

1.2 ค่าติดต่อประสานงาน (ค่าเดินทาง ส่งเอกสารต่าง ๆ)

- 1,500 บาท X 5 เดือน รวม 7,500 บาท

หมวด 1 ขอรับงบประมาณสนับสนุน 18,750 บาท

หมวด 2 กิจกรรม

2.1 จัดประชุมชี้แจงโครงการ

- ค่าเดินทางสำรวจพื้นที่ รวม 1,000 บาท

รวม 1,000 บาท

2.2 ศึกษาข้อมูล

- ค่าเดินทาง (ในพื้นที่และนอกพื้นที่)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 1,000 บาท X 2 ครั้ง

Rajabhat Mahasarakham University รวม 2,000 บาท

2.3 วิเคราะห์ข้อมูล

- ไม่มีค่าใช้จ่าย

2.4 จัดองค์ประกอบการแสดง

- ค่าติดต่อประสานงาน รวม 1,500 บาท

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ รวม 2,500 บาท

(ปากกา ดินสอ อื่น ๆ)

รวมงบประมาณ 4,000 บาท

2.5 จัดเตรียมอุปกรณ์

- จัดเตรียมอุปกรณ์ดนตรี รวม 10,000 บาท

- ชุดเสื้อผ้านักแสดง รวม 8,000 บาท

- อุปกรณ์จัดฉาก รวม 5,000 บาท

- อุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีกรรมและ

การทำงาน รวม 5,000 บาท

- เครื่องช่วยพูด (โทรโข่ง) 2 ตัว X 1,500 บาท

	รวม	3,000 บาท
-	จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ รวม	2,000 บาท
	รวมงบประมาณ	34,000 บาท

2.6 ถ่ายทอดความรู้

-	เชิญเลี้ยงวิทยากรผู้ร่วมงาน 8 คน X 8 ครั้ง X 100 บาท	
	รวม	6,400 บาท
-	ค่าอาหาร 8 คน X 20 บาท X 4 มื้อ X 8 ครั้ง	
	รวม	5,120 บาท
-	ค่าเดินทาง 1,000 บาท X 800 บาท	
	รวม	8,000 บาท
	รวมงบประมาณ	19,520 บาท

2.7 เผยแพร่กิจกรรม

-	ค่าเดินทาง (จากอำเภอวาปีปทุมไปกาฬสินธุ์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3,500 บาท X 1 ครั้ง
---	--	---------------------

Rajabhat Mahasarakham University รวม 3,500 บาท

-	ค่าเครื่องเสียง 1,500 บาท X 2 ครั้ง	
	รวม	3,000 บาท
-	อื่น ๆ	รวม 2,000 บาท
	รวมงบประมาณ	8,500 บาท

หมวด 8 ประเมินผลโครงการ

8.1 จัดทำเอกสารแบบสอบถาม รวม 1,000 บาท

หมวด 2 ขอรับงบประมาณสนับสนุน 70,020 บาท

รวมหมวดงบประมาณ

หมวดที่ 1 การบริหารจัดการ รวม 18,750 บาท

หมวดที่ 2 กิจกรรม รวม 70,020 บาท

รวมงบประมาณที่ขอรับสนับสนุนจากองค์กรนานาชาติเพื่อร่วมกัน

พัฒนา จำนวนทั้งสิ้น 88,770 บาท (แปดหมื่นแปดพันเจ็ดร้อยสิบบาทถ้วน)

1.11. การประเมิน

ดัชนีวัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. กลุ่มเด็กและเยาวชนรักษ์ วัฒนธรรมสามารถถ่ายทอด วัฒนธรรมประเพณีข้าวของ คนอีสานในรูปแบบสื่อศิลปะ การแสดงพื้นบ้าน สู่กลุ่ม เป้าหมายในเขตพื้นที่อำเภอ วาปีปทุม จังหวัด มหาสารคาม	1. ปฏิบัติการแสดงจริง ตามพื้นที่ที่กำหนดไว้	1. สังเกตการทำกิจกรรม
2. กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ อำเภอวาปีปทุม จังหวัด มหาสารคาม สามารถปฏิบัติ การแสดงวัฒนธรรมประเพณี ข้าวของคนอีสานได้	2. ปฏิบัติการแสดงจริง ตามพื้นที่ที่กำหนด	2. สังเกตการทำกิจกรรม

1.12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เด็กและเยาวชนในชนบทมีความสนใจที่จะทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน
ในเวลาว่าง
- เด็กและเยาวชนเข้าใจคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมประเพณีข้าว
ของคนอีสานได้ถูกต้องตามหลักเหตุผลและความเชื่อ
- เกิดการประยุกต์กระบวนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยยึดหลัก
ความเป็นจริงในชีวิตมาสร้างเป็นสื่อ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- เด็กและเยาวชนตามกลุ่มเป้าหมาย สามารถเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณี
ข้าวในรูปแบบการแสดงพื้นบ้านได้

ภาพประกอบกิจกรรมการฟื้นฟูวัฒนธรรมประเพณีข้าวของคนอีสานผู้เด็กและเยาวชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ภาพที่ 1 คุณพ่อสิงห์ มะกา อดีตกำนันตำบลแคน ภูมิปัญญาท้องถิ่น
กำลังเล่าประวัติหมู่บ้านให้กลุ่มเด็กเยาวชนฟัง

ภาพที่ 2 กิจกรรมการฝึกซ้อมทำรำของเด็ก ๆ ในโครงการ

ภาพที่ 3 สมาชิกของโครงการกำลังตั้งใจฝึกหัดตีโปงลางอย่างตั้งอกตั้งใจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

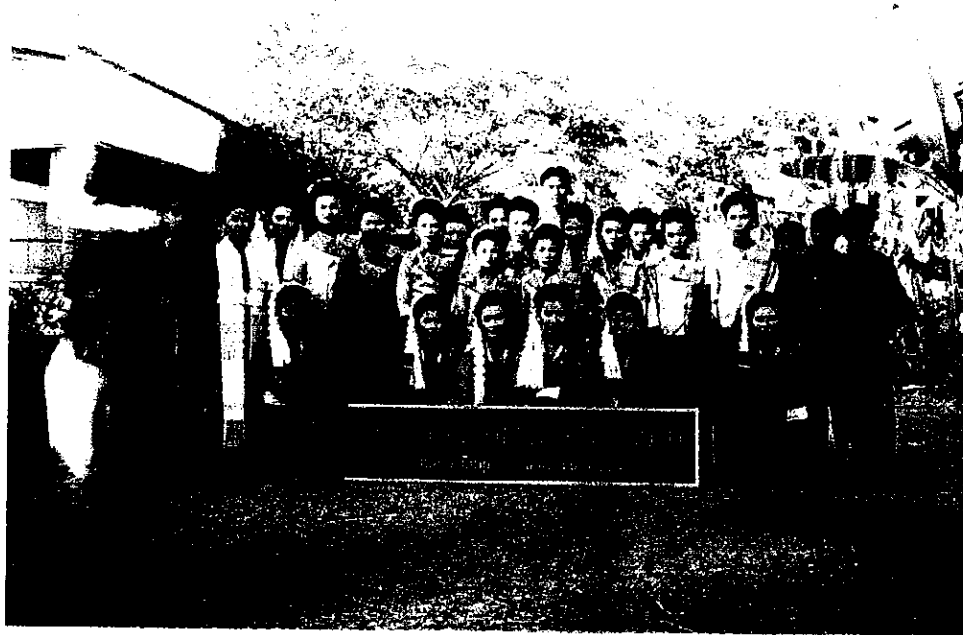

ภาพที่ 4 วิถีการกำลั๊กฝึกทักษะการเล่นดนตรี

ภาพที่ 7 ร้านводข้าว ผลงานอันน่าประทับใจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

ภาพที่ 8 ส่วนหนึ่งของทีมงานกลุ่มเด็กเยาวชนรักษ์วัฒนธรรมโรงเรียน
บ้านเวงเหล่าแก่น้อย

ภาคผนวก ง
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

- กระแสสินธุ์ ภักดีพันคร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 18 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2545
- ทองแก้ว อันมะเย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 74 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- กัญจนา ปราณิ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 9 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2545
- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University
- เกรียงไกร แหมรัชสังค์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 7 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- คำผา คงเทียมสี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 37 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2545
- คำพอง ทองลอย เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 35 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2545
- เคน คงแสนคำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 8 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2545
- เคน ยะปะเต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ชูระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 11 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2545

- คำป็อง ศรีแก้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 49 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2545
- คำเปลียน ครเทียนศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 7 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- คำ ยะปะพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 18 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- จันทร์พร สีเปิน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 53 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- จำเนียร ประมังคะดา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 11 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- เจริญ สิงห์คำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 25 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- จุไรรัตน์ แสงกล้า เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 21 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- ชาย คงแก้วมณี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 20 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2545
- ชัยวัฒน์ มะกา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 2 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545

- คำริห์ มะไห เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 22 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2545
- ควน น้อยชาติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 41 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2545
- คา แคนน้ำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 40 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- คุ่น วันเดช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 17 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- ถาวร ใจกล้า เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 23 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- ทองکان เก่าแสน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 15 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2545
- ทองแสด เก่าแสน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 15 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2545
- ทองจันทร์ ดงแก้วฉี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 20 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2545
- ทองคา แคนดี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 1/1 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- น้ำฝน มะไห เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 22 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- นุช วิถีเทพ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 27 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545

- ประสิทธิ์ มาศย์คำมี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 65 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- ประเสริฐ แนวสุข เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 6 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- ปริญญา ดงเทียมสี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 37 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2545
- ธานี แคนน้ำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 54 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2545
- พรมมา เก่าแสน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 39 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2545
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- พิมพ์ ศิริมนตรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 17 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2545
- เพ็ญจันทร์ พุดหาล้า เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 14 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- เพชร วรณบักศิลป์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 1 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2545
- มณิรัตน์ ศรีแก้ว เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 49 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- มนต์ธิญา มะกา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ รุระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 45 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545

- มานะ วิเศษศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 7/7 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- มาลิน ยะปะเต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 34 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2545
- ลา ศิริมนตรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 17 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2545
- วงเดือน ศาสตร์แล่น เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 21 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- วันทา เก่าแสน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 28 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- วินัย วัฒนบุตร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 4 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- วีรชัย สิงห์คำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 25 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- ศุภชัย ปะเท็นตา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 49 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- สะอาด เสนาจันทร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 10 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- สมาน ธิตาแสง เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 48 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2545
- สวรรค์ บุญบุญ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 56

หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
สิงห์ มะกา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 1

หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
สิงห์ทอง แคนสุทิน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลข
ที่ 27 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน
2545

สมบุรณ์ ยะปะพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลข
ที่ 5 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน
2545

สมพร คงอามาตย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่
19 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 28 เมษายน
2545

สมหมาย ยะปะเต เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่
24 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 7 มกราคม
2545

สุข บุญคำมูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 16
หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 28 เมษายน
2545

สุบิน สิงห์คำ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 25
หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน ๒๕
2545

สุภาพ บัณฑิตเสน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่
33 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 11
กุมภาพันธ์ 2545

สุมาลี คีแป้น เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 53
หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 28 เมษายน
2545

- สุริยาภร เสนาจันทร์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 10 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- สุวิทย์ แคนดิ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 1/1 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- สุวรรณ วัฒนบุตร เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 38 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2545
- เสงี่ยม วิเศษศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 7 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- ไสว รักษาชาติ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 32 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2545
- หนูกุล วิเศษศรี เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 7 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2545
- อานวย แหม่ไรสงค์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 7 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2545
- อ่อนพัน คงอามาศ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 52 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2545
- อ่อนศรี ชิชา เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 35 หมู่ 10 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- อุดม สุกวโร (พระ) เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่วัดป่าอัมพวันทาวาส ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545
- เอกพล ะประพันธ์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ประศาสตร์ ฐระนิตย์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่บ้านเลขที่ 18 หมู่ 7 ตำบลแคน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2545